

КПСС-н Центральн Комитетин Пленум

(Энлцнь 1-ч халх)

Трибун деер—украина колхозниц Социалистическ Күч-жолсн хойр дамар Герой Е. А. Долинюк. Намаг Москвагур гарад йовджатлм, мана артелин колхозникүд, Пленумин цуг орлцачирт колхозн халуи мөнд күргдлж кел, дакад селәнә адл-ахун цаарандк бөдлөлдн дийлвр күчдхит йора гидж намаг сурцхала,—гидж эн кель.

Үр Долинюк, КПСС-н хурт деер келси, авси даалгъван терүнә звено дийлвртгъяр күцав, гектар болгънас эрдни-шишән 223 центнер буудя болн нег гектарас 1605 центнер көк ургъмл авб гидж кель.

Ур Долинюкин звенон көдлмшин дамшлт шиджлдж даслгъна төлө, эн джил областин школ бүрдәгдв. Багъчүд эн школит күчлртгъяр төгсәгдәд, эрдни-шишән бөдән ургъд ургъадж асрдж гидж эн кель.

Ур Долинюкин көдлжәх сельхозартель долан джилин зураг дөрвн джилин эргд күцах, дакад селәнә адл-ахун зун гектар газр болгънд 175 центнер мах болн 800 центнер үс орулдж өгх болдж даалгъвр авсми, бөв энүнә бийинн звено бөдхла, долан джилин зураг гурвн джилин эргд күцахәр шидв.

Бидн 1960 джилд 105 гектар газрин агъуд гектар болгънас эрдни-шишән үсрдж-боллгъне цагин 1650 центнер көк ургъмл початктагъинь, дакад 20 гектар газрин агъуд гектар болгънас 225 центнер буудягъар асрдж ургъадж авх болдж иткүдтә даалгъвр өгчәнәвдн. Би дөрдәнд Закарпатин Социалистическ Күч-жолснә хойр дамар Герой Ганна Ладанин бригад дуудлав, гидж үр Долинюк герчлв.

Казахск ССР-н Министрмүдин Советин ахлач Д. А. Кунаевд үг өгтдв. Эврәнн келси үгин зөвәр ик зуугъинь эн, Казахстанд мал өсклгънә дельртлд нерәдв. Джиләс джил давлт энд малин то өсәд, түүнәс гардг адл-уушнн бөдләд йовна, тегад эн тоотс, малас авцлг адл-уш гаргългъи икдүлх аргъ учраджана. Декабрин 10-д Казахстан ори-нуптан зурагъар 436 мингън тонн өгх бааснә ормд 639 мингън тонн мах орулдж өгв, дакад зурагъар 74 мингън тонн ноос өгх бааснә ормд 78 мингън тонн ноос өгв. Болвчи, бөд малин то өсклгънә, тер мет бас, мах болн малас авцлг нань чиги адл-уш гаргългъна йовудн тату болджана гидж үр Кунаев цаарандн кель. Мал өсклгънә дельртлг түрдүлхд Казахстан ик гидг эв-аргъта: буудян агъу күчтә баз, кесг арви сай гектар малин идг болн өвс хадлгъна газр, мөдрлтә, дамшлтта кесг олн малчир баанә.

Цуг эн тоотс, долан джилин эргдд Казахстан, мах, ноос болн каракуль гаргългъар агъу күчтә базд хуврлдж тохрх гидж ЦК-н Пленумиг иткүлдж келх сүүр өгчәнә гидж үр Кунаев герчлв.

—Нег джил хооран, Чувашск АССР-н Вурнарск района, Ленинә нертә мана колхозин члед, малас авцлг адл-уш гаргългъар 1959 джилд авси эврәнн даалгъврин тускар КПСС-н ЦК-н декабрьск Пленумд күрпдз келтхә гидж нанд даалгъла,—гидж эн колхозин ахлач С. К. Норотков кель.

Тингүд—Пленум көдлмшән кеждәсн өдрмүдт, мана колхоз болн, Н. Ф. Старовина ахлач болдж көдлжәх, Львовск областин, Сталинә нертә сельхозартель хоорнд кегч дөрдәнд үүдсми. Мана колхозин члед, авси даалгъван күчлртгънд гүдлрдж көдләд, ЦК-н эн Пленум аклх өдр күртл селәнә адл-ахун зун гектар газр болгънд 120 центнер мах болн 330 центнер үс авцхав.

Государствд мах хулдлгътар зургъан джилә болн үс хулдлгътар—гурвн джилә зура күцагдв. Олна бөд малин то зөвәр икәр өсв.

Олна малин тоогъинь болн шимшүүснн хурдар бөдлүлхин төлө бидн тарә тәрдг газринн структуринн кевтнн шинәс халәгәд, малин хотхол болм культурмуд тәрлгнә кем-

дәгәгъинь болн теда ургъдинь эв-варт икдүлдв. Элдв сән эрдни-шишән силосиг малин хотд орлцудж болси, олна малин тоогъинь икдүл-ад, үс, мах гаргългъи бөдлүдв.

Газрин халхас болн малин халхас авцлжәх ик олз-ору колхозд ик тохлгт кех эв-аргъ өгчәнә. Цуг тосхитс тоосхар кегднә, бат, мөнгк болхми.

Малас гардг адл-уш икәр авхиц төлө хар газрта биш зона колхозмүд деер паран олалгдг парар сольх эв-вртә гидж цаарандн үр Коротков кель.

Үс болн мах гаргългъарн дөлан джилинг гурвн джилин эргд күцах-вдн гидж үгән ө г ч а н а в а и г и д ж үр Коротков товчлч үгдән кель.

Селәнә адл-ахун производствиг бөдә цагин техникаар тетхк төрмүдт, эврәнн үгән СССР-н Министрмүдин Советин ахлачин дарук А. Ф. Засядько нерәдв. Селәнә адл-ахун цаарандж дельртлгд промышленностин, тракторн, селәнә адл-ахун машинд тосхлгъна болн автомобильмүд тосхлгъна көдлмш асрхит некх гидж эн темдлв. Промышленностин эн ингъсин көдлчир ик көдлмш кель, бөд тер тоотн селәнә адл-ахун некврит тетлвж чадшго. Энүг комплексн механизациар тетхкд кергтә кесг машинд дуджана.

Ори-нуптин зүсн-зүүн климатическ зонсин төлө, селәнә адл-ахун культурмудиг ургългъна боян хуралгъна технологическ карт ухалдж кех кергтә гидж үр Засядько тоолджана. Огдә цагт Ленинградт болн өмн узгин райодт нег иджл трактормуд келднә, эннн тегад заводмудар болн конструкторск көдлмшт комплексн механизаци орлцүлхин төлө, машиндн экономическ ирлцнгъү систем эрв биш бүрдәх кергтә.

Селәнә адл-ахун төлө техникиг асрулхд харшлгд учрин негнн — промышленностин конструкторск организацин, тер мет научн-шиджлгънә институтсин күчнн тату болн ни-негн эс болднн үүл болджана.

Кемр бидн маши тосхлгъна көрн-гән чикәр бүрдәгәд, конструкторск организациг батхла, ахр гисн цагин эргд селәнә адл-ахун энүнә комплексн механизацинн күчидн болн чикәр хагълдж чадх машинд өгхвдн гидж товчлч үгдән үр Засядько кель.

Минск областин, Любанск района, «Червона Змена» колхозд ик хуврит гарв гидж энүнә ахлач И. И. Шаплько кель. Эн колхоз болхла урднн күн йовдж болшго улм-балчтә болн әсн шората полесск газрт баадлч. Государств ик дөнг өгд учрар болн колхозникүдин шумгъга күч-көсәр эн газр ода элдв сән, бөдән ургълта газрт хуврв. 100 гектар газр болгънас 11 дундур сарин эргд 350 центнер үсн болн 92 центнер мах авцдв.

Харсагдсн торфяник газрт элдв кевәр эрдни-шишә ургъна, адл-аху гектар болгънас 1104 центнер ногъан ургъмл авб. Эннн тегад үкр болгънд 13 тонн силос белдх эв-аргъ өгв.

Колхоз джил болгън 6—7 сай арслнн олз-ору авна, ик тосхлгт келнә. Кесг производствени гермүд тосхлгд, сүл хойр джилин эргд селәнә адл-ахун дөнгәд колхозникүдин төлө шинәс 105 гер тосхлгд, 180 гер ясгдв.

Бидн Курск областин селәнә өвдн, тедак кесг дамшлт авбдн гидж цаарандн үр Шаплько кель. Эврәнн эв-аргъан тоолад, эн селәнә адл-ахула дөрдх болдж бидн шидлвдн, тегад шин джилд селәнә адл-ахун 100 гектар газр болгънас 450 центнер үс болн 100 центнер мах авх болдж даалгъвр авбдн.

Товчлч үгдән үр Шаплько, маниг әгл улсиг эн заседаньд орлцтхә гидж луудсднн мана партин Центральн Комитетд ханлт өргдәнәв гидж кель.

Тегәд энүгәр Пленумин асхнн заседань төгсв.

Пленум декабрин 24-д эврәнн көдлмшән цаарандн кегә баанә.

(ТАСС).